

Universitatea din București
Facultatea de Istorie
Școala Doctorală de Istorie
Prof. dr. Bogdan Murgescu & conf. dr. Silvana Rachieru

Metodologia cercetării istorice.
Definirea temelor de cercetare și poziționarea istoriografică

- semestrul I/2024-2025 -

- programa analitică -

Obiectivele cursului:

Cursul își propune să ofere doctoranzilor o orientare în problematica metodologiei istorice și în evoluțiile recente ale istoriografiei mondiale. Pe această bază, doctoranzii își vor dezvolta deprinderile de poziționare în raport cu principalele curente istoriografice contemporane și de racordare a propriilor demersuri științifice la cunoașterea de vârf din domeniu.

Tematica cursului (planificare orientativă):

1. Introducere.

2-3. Elemente generale ale metodologiei cercetării istorice. Criteriile de definire a temei de cercetat. Elemente generale ale poziționării într-un câmp academic.

4-6. Evoluția istoriografiei în sec XX-XXI. „Școala de la Annales”. *History from below* și istoria oamenilor obișnuiți. Micro-istoria. Cultural turn și deconstructivismul istoriografic. Noi abordări istoriografice ale problematicii puterii politice. Istoria socială. Componenta teoretică a noii istoriografii și *social science history*. Cadrele de referință geografică și istoria globală.

7-8. Analize ale poziționării istoriografice ale unor cărți reprezentative de istorie și/sau arheologie

9-12. Prezentări ale proiectelor proprii de doctorat

Modalități de evaluare:

- 20 % - prezența la curs

- 30 % - participarea la discuțiile din cadrul cursului (inclusiv prezentarea în echipă a modului de poziționare istoriografică a unei cărți de istorie)

- 50 % - prezentarea unui proiect cuprinzând argumentarea și poziționarea propriei lucrări de doctorat (20.000-30.000 caractere, spațiile libere și notele de subsol incluse, anexele excluse).

Bibliografie orientativă

Berber BEVERNAGE, Nico WOUTERS (eds.), *The Palgrave Handbook of State-Sponsored History After 1945*, London, 2018.

Lucian BOIA, *Jocul cu trecutul. Istoria între adevăr și ficțiune*, București, 1998.

Peter BURKE, *Istorie și teorie socială*, București, 1999.

Peter CLAUS, John MARRIOTT, *History. An introduction to theory, method and practice*, London & New York, 2013.

Umberto ECO, *Cum se face o teză de licență. Disciplinele umaniste*, f.l. [Craiova], 2000.

Marnie HUGHES-WARRINGTON, *Fifty key thinkers on history*, London & New York, 2000.

Jean LEDUC, Violette MARCOS-ALVAREZ, Jacqueline LE PELLEC, *Construire l'histoire*, f.l., 1998.

L'histoire et ses méthodes. Volume publié sous la direction de Charles SAMARAN, Paris, 1961.

C. Behan McCULLAGH, *The Truth of History*, London & New York, 1998. Accesibil online la [The Truth of History](#)

Bogdan MURGESCU, *A fi istoric în anul 2000*, București, 2000. Accesibil online la https://www.academia.edu/19567353/A_fi_istoric_%C3%AEn_anul_2000._Bucure%C5%9Fti_Editura_ALL_Educa%C5%A3ional_2000

Bogdan MURGESCU, *Metodologia cercetării istorice. Prezentare sintetică*, în „Studii și articole de istorie”, LXVII, 2002, p.107-128. Accesibil online la https://www.academia.edu/34992209/Metodologia_cercet%C4%83rii_istorice._Prezentare_sintetic%C4%83

André NOUSCHI, *Initiation aux sciences historiques*, Nathan, 1993.

Herman PAUL, *Key Issues in Historical Theory*, Abingdon & New York, 2015.

Ioan PÂNZARU, *Practici ale interpretării de text*, Iași, 1999.

Alexandru-Florin PLATON, Bogdan MURGESCU (coord.), *Istoriografiile române recente: curente, tendințe, aspecte instituționale*, București, 2024.

Colin RENFREW, Paul G. BAHN, *Archaeology: Theories, Methods, and Practice (7th edition)*, New York, 2016.

Ulinka RUBBLACK (ed.), *A Concise Companion to History*, Oxford, 2012.

Jörn RÜSEN, *How to make use of the past. Salient issues of Metahistory*, „The Journal for Transdisciplinary Research in Southern Africa”, 3, 2007, no.1, p.169-221. Accesibil online la http://www.culturahistorica.es/ruesen/how_to_make_sense_of_the_past.pdf

Aurelian SACERDOȚEANU, *Îndrumări în cercetări istorice*, București, f.a. [1943]

Victor SPINEI, Dorina N. RUSU (editori), *Reflecții asupra istoriografiei și completări la Enciclopedia reprezentanților scrisului istoric românesc*, Iași, 2024.

Jerzy TOPOLSKI, *Metodologia istoriei*, București, 1987.

Paul VEYNE, *Cum se scrie istoria*, București, 1999.

Daniel WOOLF et alia (eds.), *The Oxford History of Historical Writing*. 5 vols., Oxford, 2011.